

ACC. N:R M. 12217:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Om hornskeder och andra föremål av horn.

I min barndom minnes jag vi i mitt hem använde vi matskeder av horn, de tillvårdades mest av ko och sehorn. Jag minnes att min far talade om om att farfar brukade under de långa vinterkvällarna tillvårda hornskeder till husbehov. Stannerna till dessa kokades i flera dagar innan de blevo så mjuka så de kunde läggas i präss, prässen bestod av blossar av trä som medelst skruvvingar prässades ihop med skedämnet inellan. Olika skeder gjordes för olika ändamål t. e. x för gräddskumning och smörjätning. De skeder som användes att äta med förvarades i en enda matbordskivan lifintlig lida som gick att dra ut, när de "diskats"-rengjorts - lades de lös tillsammans med gafflarna och knivarna som användes i hushållet i vardagslag. De olika hushållsmedlem-

Lufs.
86.
1

Om hornskeder.

brukade sina bestämnda skeder, de yngsta i familjen hade de små skederna, de större de större skederna, fars sked var den största. Man brukade göra små märke på skaftet och på såta känna igen sin sked. För lagt arbetsfolk och gäster fanns andra skeder. Utom matskeden tillvårdades smussor, bruthorn lör och flätstucken, vävskedskrokar och kammnar av horn. Sakerna tillvårdades i reglen i hemmen, en del hornarbeten köptes och av en del personer som hade mindre jordbruk och därför ej hade full sysselsättning vid sitt jordbruk. En sådan man fanns i min barndom i Skårnhult i Åsenhöga socken, han gjorde skeder av både horn och trä, jag har i min ågo både horn och träskeden av hans tillverkning och kan intyga att han gjorde ett fint arbete. Träskederna äro av björk med fina utsvingar och fönissade.

På 1870 och 1880 talet började en del guldsmiddar

Hornskeder.

Jana bygden runt här och sälja vätskeder av britaniskmetall
- en slags guss metall - samt knivar och gafflar av stål
med skaft av trä. Här på orten fanns en gulbe som stod
i sin smedja och smidde knivar och gafflar, han fick
lägga ner sin rörelse när dessa moderna knivar och gafflar
kom i bruk. Som jag ej själv sett någon skedd till-
verkning, kan jag så noggrant beskriva tillverkningen.

3.